

Stichting Wonen Zuid
Buitenop 9
6041 LA ROERMOND

Ons kenmerk D2023-05-008884
Zaaknummer 2022-070650
Bijlage(n) 0

Maastricht 23 juni 2023
Verzonden 23 juni 2023

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben een aanvraag voor een ontheffing soorten Wet natuurbescherming ontvangen van:

Naam aanvrager: Stichting Wonen Zuid

Ontvangen op: 20 december 2022

Locatie activiteit(en): Engerstraat 6, 8, 11, 18, 22, 33, 37, 41, 42, 43 en 47 te Brunssum

Betreft: renoveren van woningen
Zaaknummer: 2022-070650

Onderdelen van deze ontheffing soorten Wet natuurbescherming:

1. Besluit
2. Procedure
3. Bezwaar
4. Inwerkingtreding
5. Voorschriften
6. Overwegingen

1. Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op het bepaalde in artikel de artikelen 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming (Wnb), en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan aanvrager ontheffing te verlenen;
2. dat ontheffing wordt verleend voor het renoveren van woningen;
3. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
 - het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus (*Passer Domesticus*) of hun nesten wegnemen, artikel 3.1, tweede lid, Wnb;
 - het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
 - het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;
4. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 5 vermelde voorschriften verbonden zijn;
5. dat deze ontheffing wordt verleend voor de periode 1 september 2023 tot 1 september 2026;
6. dat dit besluit geldig is tot aan alle verplichtingen inzake het treffen van compenserende maatregelen is voldaan, voortvloeiend uit deze ontheffing;
7. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 20 december 2022 deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

XX XXX

Plaatsvervangend waarnemend clustermanager, onderdeel vergunningen
cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving

2. Procedure

Op 20 december 2022 heeft Econsultancy, daartoe gemachtigd door aanvrager een aanvraag om een ontheffing soorten Wet natuurbescherming ingediend.

Het betreft de locatie: Engerstraat 6, 8, 11, 18, 22, 33, 37, 41, 42, 43 en 47 te Brunssum.

Deze aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2022-070650.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing soorten Wet natuurbescherming van 20 december 2022;
- Quicksan Wet Natuurbescherming, Engerstraat te Brunssum, Econsultancy, rapportnummer 16998.015, 15 maart 2022;
- Aanvullend ecologisch onderzoek diverse woningen aan de Engerstraat te Brunssum, Econsultancy, rapportnummer 16998.017, 19 oktober 2022;
- Rapportage activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Engerstraat te Brunssum, Econsultancy, rapportnummer 20101.011, 20 december 2022;
- Machtiging, 15 december 2022.

Vorbereidingsprocedure

Dit besluit is met de reguliere procedure voorbereid zoals beschreven in titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Kennisgeving

De kennisgeving wordt gepubliceerd op de website <https://zoek.officielebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Overige wet- en regelgeving

Wij wijzen u erop dat er mogelijk nog op grond van andere wet- en regelgeving een andere toestemming nodig is.

Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit, kunt u contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is (digitaal) verzonden aan:

Burgemeester en Wethouders van de Brunssum;

Econsultancy (berichtenbox).

3. Bezwaar

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Algehele Juridische Zaken, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Naast het indienen van uw bezwaarschrift per post is ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier. Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen. Op deze wijze wordt onder andere gewaarborgd dat het elektronisch verkeer op een betrouwbare en vertrouwelijke manier plaatsvindt.

De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing onder 'Hoe dient u uw bezwaar in?'

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

4. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking één dag na de toezending aan de aanvrager.

5. Voorschriften

1. De ontheffing is verleend voor de periode van 1 september 2023 tot 1 september 2026.
2. De ontheffing wordt slechts voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en handelingen verleend.
3. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

4. De ontheffing geldt voor het plangebied Engerstraat 6, 8, 11, 18, 22, 33, 37, 41, 42, 43 en 47 te Brunssum, zoals opgenomen in figuur 1 van dit besluit.
5. De ontheffinghouder moet direct contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99 indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde soorten worden aangetroffen of andere handelingen noodzakelijk zijn als waarvoor deze ontheffing is verleend en sprake is van een overtreding van een verbodsbepaling.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig zijn en op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
7. De ontheffinghouder moet de start van de werkzaamheden uiterlijk vijf werkdagen vooraf digitaal melden. Het digitale meldingsformulier Wet natuurbescherming vindt u op www.limburg.nl/vergunningen (ga naar Natuur en klik op Ontheffing soorten). U meldt digitaal via https://formulieren.limburg.nl/provincielimburg/melding_wet_natuurbescherming
8. Met inachtneming van de voorschriften in dit besluit moeten de maatregelen uitgevoerd worden zoals beschreven in hoofdstuk 8, pagina 16 tot en met 19 van het bij de aanvraag gevoegde Rapportage activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Engerstraat Brunssum, rapportnummer 20101.011, 20 december 2022.
9. De maatregelen zoals opgenomen in het activiteitenplan en de voorschriften van dit besluit worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is.
10. De renovatiewerkzaamheden van de woning met de nestlocatie van de huismus vindt plaats in de periode 1 september tot 1 maart óf de huidige nesten van de huismus worden vooraf ongeschikt gemaakt in de periode 1 september tot 1 maart door een ecologisch deskundige. Voor de periode 1 september tot 15 oktober geldt dat eerst de pannen van het dak opgelicht moeten worden om te kijken of er nesten met jongen aanwezig zijn. Als er een broedpaar met jongen aangetroffen wordt, moeten de pannen onmiddellijk terug gelegd worden en moeten de werkzaamheden aan betreffende woning stopgezet worden. De werkzaamheden mogen pas weer hervat worden als de dieren de huidige verblijfplaats(en) zelfstandig hebben verlaten en na goedkeuring door een ecologisch deskundige. Als na het ongeschikt maken van de huidige nesten toch nog dieren worden aangetroffen, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld totdat de dieren de huidige verblijfplaats(en) zelfstandig hebben verlaten.
11. Er worden minimaal 3 maanden voorafgaand aan het verwijderen van de nesten van de huismus 2 tijdelijke voorzieningen aangeboden die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve nestplaatsen aanbieden van het Kennisdocument Huismus, versie 2.0 BIJ12 juni 2022.
12. Er worden tijdens de renovatiewerkzaamheden 2 permanente voorzieningen gerealiseerd voor de huismus die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2

Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het Kennisdocument Huismus, versie 2.0
BIJ12 juni 2022.

13. De woonblokken/gebouwen met een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis worden ongeschikt gemaakt in de periode 15 april tot 15 mei of 1 september tot 15 oktober (minst kwetsbare periode bij jaarrond gebruik en vorstperiodes uitgesloten) door een ecologisch deskundige. Als na het ongeschikt maken toch dieren worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld totdat de dieren de huidige verblijfplaats(en) zelfstandig hebben verlaten.
14. Er worden minimaal 6 maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen (uiterlijk half februari) en het verwijderen van de paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis 4 tijdelijke verblijfplaatsen die geschikt zijn als vervanging van een paar- en (milde) winterverblijfplaats en 4 tijdelijke verblijfplaatsen die geschikt zijn als vervanging voor een kraam- en (milde) winterverblijf aangeboden, die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis, versie 1.0, juli 2017 van BIJ12. De vervangende tijdelijke kraamkasten moeten minimaal een volledig kraamseizoen gelijktijdig met de huidige verblijfplaatsen aanwezig zijn.
15. Er worden tijdens de werkzaamheden 4 permanente voorzieningen die geschikt zijn als paar- en (milde) winterverblijf en 4 permanente voorzieningen die geschikt zijn als kraam- en (milde) winterverblijf gerealiseerd voor de gewone dwergvleermuis die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis, versie 1.0, juli 2017 van BIJ12.
16. Tijdelijke vleesmuisonderzoekingen moeten minimaal één jaar blijven hangen nadat de permanente voorzieningen zijn gerealiseerd en mogen daarna alleen worden verwijderd als is aangetoond dat ze niet in gebruik zijn genomen.
17. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd in afstemming met een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan:
 - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
 - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
 - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
 - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
 - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;

- f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
18. Bij overtreding van verboden voor een beschermde soort waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, moet bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing worden aangevraagd.
19. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren moet, minimaal acht weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend worden.

6. Overwegingen

Bij het nemen van het besluit op deze aanvraag hebben wij het volgende overwogen.

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd in paragraaf 3.1 (Vogelrichtlijnsoorten) en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten in paragraaf 3.2 (Habitatrichtlijnsoorten). Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (Andere soorten).

Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten.

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.3, vierde lid en 3.8, vijfde lid, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Omschrijving aanvraag

De aanvrager wil in het plangebied de daken van 11 woningen renoveren. Het betreft rijtjeswoningen die zijn opgebouwd uit bakstenen muren en voorzien van een plat dak met overstek.

Het plangebied ligt aan de Engerstraat in Brunssum en betreft circa 800 m². De woningen waarvan de daken gerenoveerd zullen worden betreft de volgende adressen: Engerstraat 6, 8, 11, 18, 22, 33, 37, 41, 42, 43 en 47.

In het plangebied zijn de volgende soorten aangetroffen:

- een nestlocatie van de huismuis, hierbij is 1 huismus waargenomen;
- een kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis, hierbij zijn 12 uitvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen;
- een paarverblijf, tevens als (milde) winterverblijf aan te merken, van de gewone dwergvleermuis, hierbij is 1 gewone dwergvleermuis waargenomen.

Het renoveren van de daken heeft tot gevolg dat de nestlocatie van de huismus en verblijfplaatsen de gewone dwergvleermuis worden vernield en de gewone dwergvleermuis wordt verstoord.

Figuur 1: Het plangebied

Huismus en gewone dwergvleermuis

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden. Het betreft bestaand woningbezit van Wonen Zuid. Vanwege de ouderdom van de woningen is het noodzakelijk de daken te renoveren. Alleen in pandig verbouwen leidt niet tot voldoende verduurzaming van de woningen.

Er worden maatregelen genomen om doden, verwonden en onnodige verstoring van de huismus en de gewone dwergvleermuis te voorkomen. De woningen wordt ongeschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis in de minst kwetsbare periode. Omdat er bij deze woningen zowel huismussen als gewone dwergvleermuizen zijn aangetroffen, wordt het najaar gezien als de meest geschikte periode hiervoor. Voor de huismus kan gekozen worden om de woning vooraf ongeschikt te maken in de periode van 1 september tot 1 maart of om de werkzaamheden uit te voeren in de periode 1 september tot 1 maart. In de periode van 1 september tot en 15 oktober dient een extra controle plaats te vinden op late vervolglegels.

Voor de huismus wordt een tijdelijke tweedelige kast geplaatst. Voor de gewone dwergvleermuis zullen vier tijdelijke paar- en (milde) winterverblijfplaatsen en 4 tijdelijke kraam- en (milde) winterverblijfplaatsen in de vorm van vleermuiskasten worden opgehangen. De vervangende tijdelijke kraamkasten zullen minimaal een volledig kraamseizoen gelijktijdig met de huidige verblijfplaats aanwezig zijn.

Voor de huismus zullen twee permanente nestplaatsen in de vorm van inbouwkasten worden teruggebracht. En voor de gewone dwergvleermuis zullen tenminste vier permanente paar- en (milde) winterverblijfplaatsen en vier permanente kraam- en (milde) winterverblijfplaatsen worden terug gebracht in de vorm van inbouwkasten.

Door de gekozen inrichting, planning en werkwijze wordt schade aan de huismus en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

- In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid (voor wat betreft de huismus)
- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (voor wat betreft de gewone dwergvleermuis).

Door de slechte staat van de daken kunnen er vochtproblemen ontstaan, hetgeen op de lange termijn tot schimmelvorming kan leiden. De werkzaamheden zullen tot verduurzaming van de woningen leiden en een gezond binnenklimaat creëren voor de bewoners. Daarnaast zal het energieverbruik en de bijbehorende energiekosten van de woningen omlaag gaan. Deze afname van het energiegebruik leidt tot een afname van de CO₂-productie en gaat daarmee een bijdrage leveren aan het tegengaan van de negatieve effecten van de klimaatverandering.

De bovenstaande belangen wegen in dit geval zwaarder dan het ecologische belang

Staat van instandhouding

Huismus

De huismus is een algemene en talrijke broedvogel in dorpen en steden. Sinds 1975 of eerder zijn de landelijke aantallen vermoedelijk gehalveerd. De grootste afname lijkt voorbij: de recente aantallen schommelen. De verspreiding overlapt met die van concentraties mensen.

Huismussen zijn het talrijkst bij oudere huizen in een deels groene, liefst wat rommelige omgeving aan stadsranden of op het platteland. In strakke nieuwbouwwijken en het versteende hart van grote steden zijn ze schaars of ontbreken ze bij gebrek aan nestgelegenheid en/of voedsel. Het merendeel van de huismussen brengt zijn hele leven door binnen een straal van enkele honderden meters van de geboorteplek. De staat van instandhouding van de huismus als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig. (bron: Sovon).

De volgende maatregelen worden genomen om de negatieve effecten voor de huismus zo veel mogelijk te voorkomen: het ongeschikt maken van de nestlocatie in de minst kwetsbare periode of het uitvoeren van een extra controle op late vervolglegels, het plaatsen van een tijdelijke tweedelige kasten en 2 permanente inbouwkasten. Verder wijzigt het leefgebied niet. De nestlocatie maakt onderdeel uit van een grotere kolonie in de directe omgeving en door het treffen van de voorzieningen blijft de functionaliteit van de bebouwing op lange termijn behouden.

De handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en wordt in het hele land aangetroffen. Deze soort komt vooral voor in de bebouwde omgeving, zowel in het stedelijke gebied als op het platteland. (Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12 versie 2017). De staat van instandhouding wordt op landelijke niveau door de Zoogdierverseniging (2018) als onbekend beoordeeld.

De volgende maatregelen worden genomen om de negatieve effecten voor de gewone dwergvleermuis zo veel mogelijk te voorkomen: het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen in de minst kwetsbare periode, het plaatsen van 4 tijdelijke vleermuiskasten en 4 tijdelijke kraamkasten. En het inbouwen van 4 permanente vleermuisvoorzieningen en 4 permanent kraamkasten. Verder wijzigt het leefgebied niet en er worden geen essentiële vliegroutes aangetast.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zorgplicht

Onverminderd een vrijstelling, gedragscode of ontheffing dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.

Conclusie

Gelet op deze overwegingen wordt de gevraagde ontheffing soorten Wet natuurbescherming verleend.